

Α' ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΩΝ

ΑΘΗΝΑ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ - 1986

Εισήγησις

Δήμητρας 'Ακύρου

Προϊσταμένης 'Αδελφής

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

Εισαγωγή

Γενικά μέτρα

Ειδικά μέτρα

Εισαγωγή

· "Ένα άπό τα σέματα της υγιεινής είναι καλή η προληπτική υγιεινή.

"Η υγιεινή είναι ή έπιστημη, ή όποια μελετᾶ, καθορίζει καλή έφαρμοσία για τα μέσα πού συμβάλλουν στη διατήρηση καλή προσαγωγή της υγείας.

"Η υγιεινή έχει δύο μεγάλους σκοπούς

1) Τον άρνητικό σκοπό

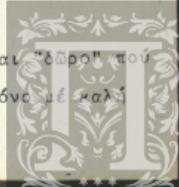
2) Τον θετικό σκοπό

"Η άρνητική αποφίλη σκοπός έχει νά προφυλάξει τον ανθρώπο άπό τήν αρρώστεια.

"Η θετική αποφίλη, πού είναι καλή σπουδαιοτέρα, σκοπός έχει νά έξυπνωσει τον ανθρώπο, ουτας να σταθεί λειτουργίες του νά είναι ανάπτερες καλή κληρονομούνται καλή στούς απογόνους του.

"Υγεία είναι ή κατάστασις πλήρους σωματικής, φυχικής καλή κοινωνικής εύεξίας τούς ανθρώπους καλή δχιλίας ή πληθυσμούς της υδρου ή της αναπηρίας. Είναι δηλαδή, ή κατάστασις έκεινη, ή όποια έπιτρέπει στο αποτομο νά απολαμβάνει τά άγαθά της ζωής καλή νά έξυπνηρετετ την ανθρωπότητα.

"Η υγεία είναι το πολυτιμότερο άγαθό της ζωής. Είναι "διαρροή" πού μας έδωσε ο Θεός καλή πρέπει νά νιώθουμε εύγνωμοσύνη. Μόνος μέ καλή

ύγεια μποροῦμε νά χαιρώμαστε τή ζωή, τή φύση, τήν ἐργασία καί τή συντροφιά τῶν ἀνθρώπων.

‘Η ύγεια εἶναι ἡ βάσις τῆς εὐημερίας καί τῆς προόδου, εἶναι δέ ἀνάλογη μέ τό βαθμό τοῦ πολιτισμοῦ τῶν λαῶν.

‘Ο πολιτισμός καί ἡ ύγεια εἶναι δύο πράγματα ἀλληλένδετα, γιατὶ ἀφ' ἑνὸς μέν δὲ πολιτισμός συντελεῖ στήν καλή ύγεια, ἀφ' ἑτέρου δέ ἡ καλή ύγεια συντελεῖ στήν πρόδοτο τοῦ πολιτισμοῦ.

Συχνά, δικαίως, δὲ ἀνθρωπος γίνεται ἔχθρος τῆς ύγειας του, γιατὶ δέν γνωρίζει τις βασικές ἀρχές τῆς ύγιεινῆς, οἱ ὄποτες τὸν προφυλάττουν καί τοῦ ἔξασφαλίζουν τήν φυχική καί σωματική του ύγεια.

‘Η παραμέλησις τῶν ἀρχῶν αὐτῶν, ἡ ἀπερισκεψία καί ἡ ἀτακτη ζωή, συνήθως γίνονται ἀφορμή τῆς αὐτοκαταστροφῆς του.

Τάξειν χαρακτηριστικά, τάξειν οἰνοπνευματώδη ποτά, τό κάπνισμα καί τά νορκωτικά καταστρέφουν τήν ύγειαν. Τό κάπνισμα προκαλεῖ καρκίνο τὸν πνεύμονος καί παθήσεις τῆς καρδιᾶς καί τῶν ἀγγείων, ποὺ διδηγοῦν ἐκπομπήν αὐτού τοῦ ποτού. Τό διάλογο τόν κόσμο κάθε χρόνο.

‘Οταν δὲ ἀνθρωπος χάσει τήν ύγεια του, κάνει τό πᾶν γιά νά τήν ἀποκτήσει, γιά' αὐτό καλδύ εἶναι, νά κάνει τό πᾶν γιά τήν προφυλάξει καί νά τήν διατηρήσει.

‘Η ύγεια ἑνὸς ἀτόμου ἔχει ἀντίκτυπο στήν οἰκογένεια, τήν κοινότητα, τό κράτος.

‘Η δύναμις ἑνὸς κράτους στηρίζεται κυρίως καί πρωτίστως ἐπὶ τῆς φυχικῆς, σωματικῆς καί κοινωνικῆς εὐεξίας τῶν πολιτῶν του.

“Νοῦς ύγιεινής ἐν σώματι ύγιεινή” ἔλεγαν οἱ Ἀρχατοι.

Τό δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου γιά καλή ύγεια εἶναι τόσο ἀναφαίρετο, δύσο καί τό τῆς ἐλευθερίας.

Σωστά λέγεται, διτε ἡ διοικητρική εύτυχία τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἑκείνη, κατά τήν ὅποια δὲ ἀνθρωπος ἔχει: α) ύγεια β) δόξα γ. πλούτος. Καί τά τρία σύνταξις ἔχεισώνονται μέ τόν ἀριθμό 100, δύον ἡ μετάδεια (I)

άντιπροσωπεύει τήν ύγεια καὶ τά δύο ἄλλα μηδενικά ἀντιπροσωπεύουν τή δόξα καὶ τὸν πλοῦτο. Ἐπομένως ἐάντι **Ἐνασπτωχός** ἔχει ύγεια ἔχει τή μονάδα, ἐνῶ ἐάντι **Ἐνας πλούσιος** ἔχει δόξα καὶ πλούτη δέντι **ἔχει**, δύμας, ύγεια **ἔχει** δύο μηδενικά δηλ. δέντι **ἔχει** τέποτε.

"Οταν λείπει ή ύγεια:

α) αὐξάνει ή νοσηρότητα

β) αὐξάνει ή θνησιμότητα τῆς νηπιακῆς καὶ τῆς παιδικῆς ήλικίας.

γ) ἐλαττούστε ή διάρκεια τοῦ μέσου ζρου ζωῆς (δηλ. οἱ ἀνθρώποι ζοῦν λιγότερο).

δ) ἐπέρχεται οἰκονομική ζημία τοῦ πάσχοντος, τῆς οἰκογενείας, τοῦ ἔθνους.

ε) Προκαλοῦνται διάφορες ἀναπηρίες.

Γιά τήν πρόβληψι **ζλων αύτῶν πρέπει νά λαμβάνονται μέτρα γιά τήν προστασία τῆς ύγειας τοῦ συνδλου.**

Τά μέτρα αύτά διαιροῦνται σέ γενικά καὶ εἰδικά.

Γενικά μέτρα είγαται:

α)Καθαριότης (**'Ἄτομική ύγιεινή'**)

β)'**Η ύγιεινή τῆς κατοικίας**

γ)'**Η καλή διατροφή**

δ)**Τά ύγιεινά σχολεῖα**

ε)'**Η ύγιεινή τῶν ἐργαζομένων**

Καθαριότης (**άτομική ύγιεινή**)

'**Η καθαριότης τοῦ σώματος, τῶν ἐνδυμάτων καὶ ή φροντίδα τοῦ στόματος καὶ τῶν ὀδόντων ἀποτελοῦν κανόνες τῆς ἀτομικῆς ύγιεινῆς.**

'**Ατομική ύγιεινή είναι σύνολο μέσων, τά ὅποτα λαμβάνει κάθε ἀνθρώπος ἐξ' ἑδίας πρωτοβουλίας γιά τήν προφύλαξη καὶ προαγωγή τῆς ύγειας του.**

'**Η ύγιεινή τῆς κατοικίας**

Πολλά λέγονται γιά τήν ρύπανσι τοῦ περιβάλλοντος, για την

ᾶς ἀναφέρουμε κι' ἔμετς δυό λόγια σχετικά μέ το ὑγιεινό περιβάλλον τοῦ σπιτιοῦ μας.

Τὸ περιβάλλον τοῦ σπιτιοῦ μας, για νότι εἶναι ὑγιεινό πρέπει νά εἶναι καθαρό, νότι ἔχει καλή ὀποχέτευσι καὶ ὕδρευσι καὶ νά ἀερίζονται δύοι οἱ χώροι πολύ καλά. 'Ο ἀέρας καὶ ὁ ἥλιος ἔχουν εὐεργετική ἐπίδρασι τῆς ὑγείας. 'Επίσης ὁ φωτισμός πρέπει νά εἶναι ἐπαρκῆς καὶ καλδες δηλ. μέ καλή κατεύθυνσι ὅταν ἐργαζόμεθα.

'Η καλή διατροφή

Καλδὸν εἶναι νά ποῦμε μερικά πράγματα για τὴν καλή διατροφή.

'Ο ρδος τῆς ὑγιεινῆς διατροφῆς εἶναι πολύ σημαντικός παράγων για τὴν ὑγεία τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν. Μία Γερμανική παροιμία λέγεται: "Γιά νά ζήσει κανεὶς καλά στη ζωή καὶ νότι εἶναι ὑγιής πρέπει νά ἔχει σπέτι ἀνώτερο ἀπό τὴν θέσι του, νά τρωει σύμφωνα μό τῇ θέσῃ του, καὶ ντύνεται κατώτερα ἀπό τῇ θέσῃ του".

'Η τροφή πρέπει νά εἶναι ἀνάλογη μέ τὴν ἡλικία καὶ τέσ εἰδικές ἀνάγκης κάθε ἀτόμου. Νά περιέχει ἀπό δύο τά συστατικά δηλ. λεύκωμα, ὑδατάνθρακες, λίπη, ἄλατα καὶ βιταμίνες. Τὸ λεύκωμα ὑπάρχει ἄφθονο στὸν κρέας, τὸ φάρτη, τὸ αὐγό, τὸ τυρί καὶ τὸ γάλα, οἱ ὑδατάνθρακες βρίσκονται σέ δύο τά δημητριακά δηλ. τὸ φωμί, τά δσπριτα, τά ζυμαρικά, τέσ πατάτες, τοὺς ξηρούς καρπούς κ.λ.π. τά λίπη ὑπάρχουν στὸ βιούτυρο καὶ τά διάφορα ἔλαια, ἄλατα καὶ βιταμίνες εἶναι ἄφθονα στὰ λαχανικά καὶ τά φρούτα.

Τὸ νερό, τὸ ὅποτο περιέχει πολύτιμα στοιχεῖα γιά τὴν ζωή καὶ εἶναι περισσότερο ἀναγκαῖο καὶ ἀπό τὴν τροφή, πρέπει νά εἶναι καθαρό καὶ ὑγιεινό. Νά μήν περιέχει σκόνη, μικρόβια, παράσιτα καὶ χημικέσσιες πού βλάπτουν τὴν ὑγεία.

Καλό καθαρό καὶ ὑγιεινό νερό, εἶναι τὸ νερό τῆς βρύσης πού ἔρχεται ἀπό τὸ ὑδραγωγεῖο τῆς πόλεως στὸ σπέτι μας, τὸ ὅποτο πρώτη γουμένως ἔχει καθαρισθεῖ καὶ ἀπολυμανθεῖ.

Εἰδικά μέτρα

Καν τώρα οις δοῦμε ποιά εἶναι τά εἰδικά μέτρα:

α) Η δήλωσις τῶν λοιμώδων νόσων

β) Η ἀπομόνωσις τῶν ἀσθενῶν μέ λοιμώδη νοσήματα

γ) Η ἀπολύμανσις τοῦ περιβάλλοντος τοῦ ἀσθενούς

δ) Οἱ προφυλακτικοὶ ἐμβολιασμοί

Η ἐμφάνισις λοιμώδους νοσήματος πρέπει ἀμέσως νά δηλώνεται.

Απομόνωσις ἀσθενῶν μέ λοιμώδη νοσήματα

Υπάρχουν πολλά νοσήματα πού μεταδίδονται ἀπό ἄνθρωπο σέ ἄνθρωπο, τά δόποτα πολλές φορές κάνουν ἐπιδημίες, γι' αύτο δ ἄρρωστος πρέπει νά μεταφερθετ στό νοσοκομεῖο λοιμώδων νόσων. Αύτο δ βεβαίως θά το καθορίσει δ Ιατρός. Τέτοια νοσήματα συνήθως εἶναι τά λοιμώδη νοσήματα, πού μεταδίδονται μέ τά σταγονίδια ή καί ἄλλα ἀπεκκρίματα τοῦ ἀσθενούς.

Η γρίπη εἶναι μεταδοτικό νόσημα, μεταδίδεται μέ τά σταγονίδια ἀπό τόν ἀέρα, δταν βήχουμε ή πταρνιζόμεθα ή ἀκόμη καί δταν μιλάμε, διαρκετ τρεῖς τέσσερες ήμέρες καί περνάει εύκολα.

Γιά νά ἀποφύγουμε τήν ἔξαπλωσιν τῆς νόσου δ ἄρρωστος κατά τό καταρροϊκό στάδιο πρέπει νά περιορίζεται στό δωμάτιο του καί νά μήν κυκλοφορετ ἐλεύθερα, ἔως δτου περάσσει δ βήχας, δ πυρετός καί ή καταροή. Τά ἄλλα μέλη τῆς οίκογενεΐας νά μήν πηγαίνουν στό δωμάτιο τοῦ ἄρρωστου χωρίς λόγο.

Νά χρησιμοποιούνται ἀτομικά εῖδη ἔστιάσεως, τά δόποτα πρέπει νά πλένονται χωριστά, ἀφού προηγουμένως ζεματισθούν μέ βραστό νερό, ή νά πλένονται σέ πλυντήριο πιάτων.

Κατά τούς χειμερινούς μήνες, δτοι μας δέν πρέπει νά ἔκτισθεμεθα στό φύχος καί τά ρεύματα ἀέρος.

Νά μήν συχνάζουμε ἐπίσης σέ χώρους πού συνοστίζονται ἄνθρωποι μαζί.

'Εκτός ἀπὸ τά νοσήματα τοῦ ἀναπνευστικοῦ, πού ὁ ἄνθρωπος μολύνεται ἀπὸ τῶν ἀέρα, ὑπάρχουν καὶ νοσήματα πού μεταδίδονται στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ στόμα. Λένε, διτ 909ο τῶν ἀσθενειῶν μεταδίδονται στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ στόμα διά τοῦ μολυσμένου νεροῦ, τῆς μολυσμένης τροφῆς καὶ τῶν ἀκαθάρτων χειρῶν. Τέτοια νοσήματα εἰναι: 'Ο τυφοειδῆς πυρετός, ἡ δυσεντερία τῆς ἀμοιβαδώσεως, ἡ χολέρα καὶ ἄλλα.

'Υπάρχουν μικρόβια στὸ ἔδαφος, ἀπὸ τὰ ὅποτα εῦκολα μολύνεται ὁ ἄνθρωπος. Τέτοια μικρόβια εἰναι τοῦ τετάνου καὶ τῆς ἀεριογόνου γάγγραινας. Χρειάζεται πολὺ προσοχὴ, γιατὶ ἐάν κάποιος τραυματισθετ μέ ἀκάθαρτο ἀντικείμενο π.χ. ἀπὸ χῶμα, σκουριά, ἡ ικραναὶ ζῶων, μπορεῖ νά μολυνθετ καὶ νά νοσήσει. Γι' αὐτό καλόν εἰναι, ἐάν τραυματισθοῦμε καὶ δέν ἔχουμε κάνει δύτιτετανικό ἐμβόλιο, ἐκτός ἀπὸ τὸν καλό καθαρισμό τοῦ τραυμάτου νά γίνει ἀντιτετανικός ὄρδος, οὕτως νά προφυλαχθοῦμε ἀπὸ τυχόν ηθανή μόλυνσι.

'Απολύμανσις τοῦ περιβάλλοντος τοῦ ἀσθενούς

Μετά ἀπό κάθε μεταδοτικό νόσημα ἀπαρατήτως πρέπει νά γίνεται ἀπολύμανσις τῶν χώρων, δου θέλεμεν καὶ ἔνοσηλεντο ὁ ἀσθενής.

Προφυλακτικοί ἐμβολιασμοί

Γενικά ἡ προφύλαξις ἀπό τά λοιμώδη νοσήματα ἀποτελεῖ ἔνα μεγάλο μέρος τῆς προλύπτικῆς ὑγιεινῆς.

Τά μέσα τά ὅποτα χρησιμοποιοῦνται γιά τήν προφύλαξιν ἀπό τά λοιμώδη νοσήματα εἰναι:

1) 'Η ἐνεργητική ἀνοσοποίησις (δι' ἐμβόλων)

2) 'Η παθητική ἀνοσοποίησις (δι' ἀνδρών ὄρῶν)

'Η ἐνεργητική ἀνοσία ἐπιτυγγάνεται μέ τά ἐμβόλια. Εἰσάγεται στὸν δργανισμό ἀντιγονική ούσια (νεκρά ἡ ζῶντα μικρόβια), ἡ ὅποια προκαλεῖ ἐρεθισμό καὶ δημιουργοῦνται τά ἀντισώματα.

'Εμβόλια τά ὅποια χρησιμοποιοῦνται γιά ἐνεργητική ἀνοσοποίησις:
τοῦ τετάνου, κοκκύτου, διφθερίτιδος, εὐλογιᾶς, πολυομυελίτιδος, καὶ τῆς φυματιώσεως.

Παθητική ἀνοσία

Γιά νά πετύχουμε παθητική ἀνοσία εἰσάγωμε στὸν δργανισμό ἔτοιμα ἀντισώματα δηλ, γίνεται ἔνεσις ἀνδσου δροῦ μέ ἀνάλογα ἀντισώματα.

'Η παθητική ἀνοσία προτιμᾶται σὲ περίπτωσι, πού τό ἄτομο νοσεῖ ἥ υπάρχει ἥ νόσος στὸ ἄμεσο περιβάλλον.

Τά ἐμβόλια αὐξάνουν τὴν ἀντίστασιν τοῦ δργανισμοῦ καὶ προκαλοῦν τὴν λεγομένη ἐπίκητην ἀνοσίαν, ὅπτε ὁ ἀνθρωπος δέν νοσεῖ.

Σήμερα ἔχουμε στὴν διάθεσιν μας πολλὰ ἐμβόλια γιά τὴν προφύλαξι τῆς ὑγείας καὶ ίδιαλτερα τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ὅπως τὸ ἐμβόλιο τῆς Ἰλαρίας, εὐλογιῶς, λοιμώδους ἡπατίτιδος καὶ ἄλλα.

Οἱ ἐμβολιασμοὶ πρέπει νά γίνονται, δταν χρειάζεται καὶ πάντα βεβοίως μέ τὴν δηγία τοῦ Ιατροῦ.

Ἡ ὑγεία τῆς μητέρας

Καὶ τώρα ἂς δοῦμε τὲ σημασία ἔχει ἥ ὑγεία τῆς μητέρας. 'Η. ὑγεία τῆς μητέρας, πρό, κατά καὶ μετά τὴν ἐγκυμόσυνην ἔχει μεγάλη σημασία για τὴν ὑγεία καὶ τὴν ἀρτιότητα τοῦ παιδιοῦ.

Μερισμένα νοσήματα, ὅπως ἡ φυχοπάθεια, ἡ αίμοφυλία, καθώς καὶ ἄλλες νοσηρές διαθέσεις κληρονομοῦνται ἀπό τοὺς γονεῖς. Γι' αὐτὸ ἥ ὑγιεινή καὶ κυρίως ἡ προληπτική μέ τά διάφορα μέτρα της προσπαθεῖ νά ἀποτρέψει κάθε κακή κληρονομιά.

Πιθανοὶ παράγοντες πού μπορεῖ νά συμβάλλουν στὴ δημιουργία συγγενῶν ἀνωμαλιῶν εἶναι ἥ λῆψις φαρμάκων χωρές τὴν δηγία τοῦ Ιατροῦ, ἥ ἔκθεσις σὲ ἀκτινοβούλια καὶ οἱ διάφορες λοιμώξεις ἀπό λοιμώδη νοσήματα.

'Η μητέρα κατά τὴν διάρκεια τῆς κυήσεως δέν πρέπει ποτέ νά κάνει ἀκτινογραφία οὔτε καὶ μιά ἀπλή ἀκτινογραφία θώρακος, γιατὶ ἥ ἀκτινοβούλια ἐπηρεάζει τὸ κεντρικό νευρικό σύστημα τοῦ παιδιοῦ.

'Επίσης τάλοιμώδη νοσήματα, ἔάν ἥ μητέρα προσβληθεῖ κατά τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνες τῆς κυήσεως ἀπό ἐρυθρά, ύπάρχουν πολλές πειθαρέτες ὁ ἴδιος τῆς ἐρυθρᾶς νά προκαλέσει στὸ ἐμβρυο διάφορες συγγενεῖς

άνωμαλίες, οπως συγγενή καρδιοπάθεια, τύφλωσι, διανοητική καθυστέρησι, κώφωσι μερική ή πλήρη.

Τό ποσοστό τῶν συγγενῶν ἀνωμαλιῶν στήν προκειμένη περίπτωσι ἀνέρχεται σε 20-30%.

Η πιθανότητα γεννήσεως ἐνδιάμεσης βρέφους μὲν συγγενῆ ἀνωμαλία είναι ἀνάλογος μὲν τῷ μῆνα τῆς κυήσεως π.χ. στὸν I μῆνα ἀνέρχεται στὰ 40%, στὸν 2 στὸ 22%, στὸν 3 καὶ τὸν 4 φθάνει στὸ 4%.

Στήν Ἀμερική ἐπιδιώκουν νάρρωστήσουν ἀπό ἑρυθρά σέ μικρή ἡλικία τά παιδιά, για' αὐτό δημιουργοῦν εύκαιρες ἐπαφής μὲν ὅτομα πού πάσχουν ἀπό ἑρυθρά, για' νάρρωστήσουν ἀνοσία.

Σέ περίπτωσι πού ή μητέρα ἔχει νοσήσει ἀπό ὕδρισμένα λοιμώδη νοσήματα π.χ. Ιλαρά, πολυομυελίτιδα, ἀνεμοβλογιά κ.λ.π. ἔχει ἀποκτήσει εἰδικά ἀντισώματα, τά δόποτα φέρονται στὸ ἔμβρυο διά τοῦ πλαισίου τοῦ.

Ἐφ' ὅσον βρίσκονται σέ ἐπαρκή ποσότητα τό βρέφος προφυλάσσεται ἀπό τένος θηλασμάτων αὐτά. Ἐπειδή ὅμως, ὁ ὄργανος τοῦ βρέφους δέν περιέχει ἀντισώματα αὐτά πού ὑπάρχουν ἔξαντλούνται καὶ σέ διάστημα 3-4 μηνῶν ἔξαφανίζονται, δόπτε είναι ἀπαραίτητος ή ἐνεργητική ἀνοσία. Σ' αὐτό δυμβάλλει βεβαίως ή φυσική διατροφή τοῦ βρέφους δηλ. (ὅθελασμός), ή δόποια προσφέρει στό παιδί ἔτοιμα ἀντισώματα.

Ο μητρικός θηλασμός ἔχει ὕδρισμένα πλεονεκτήματα ἔναντι τοῦ τεχνητοῦ, χωρὶς νάρρωστει βεβαίως καθόλου τὴν ὑγείαν τῆς μητέρας.

Τό μητρικό γάλα είναι ζεστό, δέν περιέχει μικρόβια καὶ είναι τέλειο ὡς πρόστιμη σύνθεσι.

Δέν ὑπάρχει κινδυνός μολύνσεως τοῦ βρέφους.

Τά βρέφοι πού θηλάζουν ἀρρωσταῖνουν λιγότερο ἀπό ἑκατόντα πού δέν θηλάζουν.

Τό μητρικό γάλα είναι πάντα ἔτοιμο καὶ δέν χρειάζεται χρόνος για' παρασκευασθεῖ.

Εσηθετ τή μήτρα νάρρωστει στή φυσιολογική της θέσι.

‘Η σωματική καὶ ἡ ψυχική ἐπαργή μεταξύ μητέρας καὶ βρέφους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς μητέρας κατά τὸν θηλασμόν συντελοῦν ισως, στὴν καλύτερη συναίσθηματική ἀνάπτυξη τοῦ βρέφους.

Ἐν τούτοις, δύμας, τὸ ποσοστό τῶν γυναικῶν πού θηλάζουν εἶναι πολὺ μικρό. ‘Υπολογίζεται, ὅτι τὸν πρῶτο μῆνα τῆς ζωῆς μένο 50% τῶν βρεφῶν θηλάζουν, κατὰ δὲ τὸν 5^ο μῆνα τὸ ποσοστό κατεβαίνει στὸ 17-20%. Πρέπει λοιπόν νά ἐνθαρρύνουμε τέλος νέες μητέρες νά θηλάζουν τά παιδιά των καὶ νά τέλος διαβεβαιώνουμε, ὅτι δέν ὑπάρχει κανένας κίνδυνος για τὴν ύγεια τους.

Προληπτικές περιοδικές ιατρικές ἔξετάσεις

‘Η περιοδικές ιατρικές ἔξετάσεις γίνονται συνήθως σέ ύγιεα ἄτομα μία ὡς δύο φορές τὸ χρόνο. Σκοπός ἔχουν τὴν ἔγκαιρη ἀνακάλυψη κάποιας νόσου πρὶν ἀκόμη ἐκδηλωθεῖ, ώστε νά ληφθοῦν τά ἀνάλογα θεραπευτικά μέτρα.

Μία ἀπό τέλος προληπτικές ἔξετάσεις εἶναι καὶ ἡ ἔξετασις κατά Παπανικολάου, ἡ δούλια καλόν εἶναι νά γίνεται μία φορά τὸ χρόνο σέ δλεις τέλος γυνατικές διλικέας 45 ἑτῶν καὶ ἄνω. ‘Η ἔξετασις αὐτῆς γίνεται για τὴν ἔγκαιρη διάγνωση καρκίνου τοῦ τραχήλου τῆς μῆτρας.

Εἶναι γεγονός, ὅτι τά τελευταῖα χρόνια πολλά ἀπό τά μεταδοτικά νοσήματα ἔχουν περιορισθεῖ σημαντικά χάρις τῷ προληπτικά μέτρα, τά δόποτα λαμβανόνται ἀπό δλεις τέλος γειτονομικές ὑπηρεσίες τῶν κρατῶν.

‘Η ἔξυγιανσις τοῦ περιβάλλοντος, ἡ ἀνύψωσις τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, οἱ ἐμβολιασμοὶ καὶ ἡ διαφώτισις τοῦ κολυνοῦ ἀπό τὸ ραδιόφωνο, τὸν τύπο καὶ τὴν τηλεόρασι συνετέλεσαν, ώστε πολλά νοσήματα πού μάστιζαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ στοίχιζαν ἀνθρώπινες ζωές ἔχουν σχεδόν ἐκλείψει καὶ μερικά μάλιστα κοντεύουν νά μείνουν στὴν ιστορία, διπλαὶς ἡ πανώλη, χολέρα, ἔξανθηματικός τύφος, κίτρινος πυρετός καὶ ἄλλα.

Παρ’ ὅλα δύμας αὐτά, ἡ νοικοκυρά μέ τὴν ἐφαρμογή τῶν καθηγαντῶν

εινῆς μέσα στό σπίτι καὶ τήν διδασκαλία ὑγιεινῶν συνηθειῶν στά-
παιδιά καὶ γενικά στό περιβάλλον τῆς οἰκογενείας της, γίνεται ὁ
πρωταγωνιστής καὶ ὁ σπουδαιότερος συντελεστής στήν προληπτικῇ ὑγι-
εινῇ καὶ τήν βελτίωσι τῆς ὑγείας.

